

Returadresse: Arkivverket
Pb.4013 Ullevål Stadion
0806 OSLO



ARKIVVERKET

BANE NOR SF

Postboks 4350

2308 HAMAR

Dato	20.1.2020
Din ref.	201803938-61
Vår ref.	2019/22046
Saksbehandler	HANKNU/BEVAR

Vedtak om bevaring og kassasjon - NSB Maskinavdelingen

Vi viser til brev av 26. november 2019, hvor Bane NOR SF har oversendt bevarings- og kassasjonsforslag for NSB Maskinavdelingen. Det aktuelle materialet stammer hovedsakelig fra perioden 1960-1990, og utgjør 120 hyllemeter fordelt på registerkkort, kopibøker, flere spesialserier og sakarkiv.

Med hjemmel i arkivloven § 12, jf. arkivforskriften § 16, godkjenner Riksarkivaren forslaget til bevaring og kassasjon for arkivet etter NSB Maskinavdelingen. Bane NOR avgjør selv hvor lenge materialet som kan kasseres må oppbevares av administrative og juridiske hensyn.

Arkivverket vil informere om at kravet til avlevering er at materialet minst er 25-30 år gammelt, jf. riksarkivarens forskrift § 6-2. Arkivverket har svært begrenset depotplass tilgjengelig de nærmeste årene. Riksarkivarens forskrift åpner opp for mediekonvertering av papirarkiv, jf. bestemmelsene i § 8-1 tredje ledd og § 8-8 a). Vi ber dere vurdere om dette kan være et alternativ for materialet som dekkes av bevarings- og kassasjonsplanen. Ta gjerne kontakt med fagdirektør Stian Norli for nærmere informasjon: stno@arkivverket.no.

Med hilsen

Espen Sjøvoll
avdelingsdirektør

Anne Aune
fagdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

ARKIVERKET
Postboks 4013 Ullevål stadion
0806 OSLO

Dato: 26.11.2019
Saksref: 201803938-61
Deres ref.:
Side: 1 / 4

Vår saksbehandler: Ellen Berg Rekstad
Telefon:
Mobil: +47 97174559
E-post: Ellen.Berg.Rekstad@banenor.no

Bevaring- og kassasjonssøknad - NSB Maskinavdelingen

Bane NOR har engasjert Stiftelsen Asta for å ordne deler av arkivet etter Norges statsbaner (NSB). Arkivmaterialet er fra perioden 1960-1996 og består av totalt ca. 700 hyllemeter. Denne bevaring- og kassasjonssøknaden gjelder for 120 hyllemeter med arkivmateriale fra *NSB Maskinavdelingen*. Bevarings- og kassasjonsvurderingen er gjort på basis av bevaringskriteriene som er foreslått i Bevaringsutvalgets rapport 2002.

Kort omtale av arkivskaper:

NSB Maskinavdelingen ble opprettet i 1883.

Maskinavdelingen hadde ansvar for togene, verksteds- og garasjedrift. Statsbanene vedlikeholdt og reparerte selv sitt rullende jernbanemateriell ved egne verksteder. Foruten verksteder var det ved enkelte stasjoner reparasjonsplasser for rullende materiell, som tok seg av mindre reparasjons-arbeider.

Kort omtale av arkivmaterialet:

Det er avlevert arkivmateriale fra Maskinavdelingen tidligere, med id S-5523 på Arkivportalen. Dette materialet er fra perioden 1883-2004 og utgjør 115 hyllemeter. Av dette utgjør saks materialet om lag 90 hyllemeter, hvorav 20 hyllemeter er saker ordnet etter journalnummer og 70 hyllemeter med materiale om anbud og kontrakter.

Det nye materialet stammer hovedsakelig fra perioden 1960-1990.

Arkivet etter *NSB Maskinavdelingen* består av 120 hyllemeter fordelt på registerkort, kopibøker, flere spesialserier og sakarkiv.

På 1960-tallet ble det tatt i bruk et felles klassifikasjons- og ordningssystem for arkivene ved Hovedkontoret. NSBs nøkkelsystem bestod av emnegrupper som omfattet de forskjellige saksområdene. Emnegrupperne var inndelt i flere nummergrupper fra 1000 til 9999 og disse ble

betraktet som egne arkivnøkler. Arkivnøkkelen for Maskinavdelingen, med koder fra 3001-3920, ble benyttet fram til 31.12.1989. Nøkkelen er inndelt i temaer og deretter journalnummer.

Arkivet inneholder for det meste materiale angående instruksjer, anskaffelser av reservedeler, vogner og lokomotiver, løpende vedlikehold, konstruksjonsforandringer og reparasjoner. Arkivet dokumenterer NSBs funksjon som kontrollinstans for jernbanemateriell. Det dokumenterer hva slags type rullende materiell som har kjørt på norske jernbaner og hvordan de var teknisk utformet. Arkivet kan videre ha stor betydning for bevaring og vedlikehold av historiske lokomotiver, motorvogner, person- og godsvogner. Interessen for norsk jernbanehistorie favner bredt og det finnes en rekke lokale foreninger som setter i stand og arrangerer historiske togreiser.

I arkivsakene om personvogner gjenspeiles samfunnsutvikling i utvikling av komfort, tilbud og infrastrukturens betydning, f.eks. mødrekupeer (kode 3503/6).

Arkivet fra Maskinavdelingen er således bevaringsverdig etter både F1 og F2. Saker om anskaffelse av lokomotiver, motorvogner, personvogner, godsvogner og interne vogner bevares. Likeså saker som omhandler ombygging av slikt rullende materiell. I hele verden skrives det bøker om rullende materiell, og slikt arkivmateriale er da svært verdifullt som kilder.

Arkivet er kassasjonsvurdert med bistand fra rådgiver ved Norsk Jernbanemuseum. I samråd med fagkyndige søkes følgende arkivkoder kassert:

Gruppe 3000 Rullende materiell

3005 Fyringsanlegg	Kasseres
3010 Teknisk laboratorium	Kasseres
3051/6 Bestemmelser for oppgjør for leveranser	Kasseres
3051/9 Byttelager for reservegjenstander	
3051/12 Bestemmelser for kontroll	
3051/15 Toleranser/ Kontrollmål ved revisjon boggier	
3051/16 Kilometertellere	
3051/22 Reservedelsfortegnelse	
3051/23 Elektronisk utstyr	
3051/24 Teknisk prøvekjøring	
3054/5 Utrangering av akselkasser med tilbehør	Kasseres
3054/6 Utrangering av bremsjer	
3054/7 Utrangering av buffere	
3054/8 Utrangering av fjærer	
3054/9 Utrangering av hjulsatsmateriell	
3072 Bremsjer. Konstruksjonsforandringer	Kasseres
3073 Bremsjer. Diesellokomotiver. Konstruksjonsforandringer	Kasseres
3074 Bremsjer. Elektriske lokomotiver. Konstruksjonsforandringer	Kasseres
3075 Bremsjer. Elektriske motorvogner. Konstruksjonsforandringer	Kasseres
3076 Bremsjer. Forbrenningsmotorvogner. Konstruksjonsforandringer	Kasseres
3077 Bremsjer. Traktorer. Konstruksjonsforandringer	Kasseres
3078 Bremsjer. Personvogner. Konstruksjonsforandringer	Kasseres
3079 Bremsjer. Godsvogner. Forandringer	Kasseres
3080 Bremsjer. Snøryddingsmateriell	Kasseres
3081 Bremsjer. Privatbaners rullende materiell	Kasseres

Gruppe 3100 Hjulsatsmateriell

3107 Hjulsatsmateriell for traktorer	Kasseres
3115 Togoppvarming – ikke elektrisk - anskaffelser	Kasseres
3145 Drivaggregater – rapporter – innberetninger	Kasseres

Gruppe 3250 Elektriske lokomotiver

3258 Anskaffelse av smøreutstyr	Kasseres
3259 Anskaffelse av trykkluftutstyr	Kasseres
3260 Anskaffelse av diverse deler	Kasseres
3264 - 3273 Anskaffelse av elektriske deler	Kasseres

Gruppe 3300 Elektriske motorvogner

3307 Anskaffelse av drivverk inklusive tannhjul	Kasseres
3308 Anskaffelse av smøreutstyr	Kasseres
3309 Anskaffelse av trykkluftutstyr	Kasseres
3310 Anskaffelse av diverse deler mekanisk del	Kasseres
3314-3323 Anskaffelse av elektriske deler	Kasseres
3334-3335 Konstruksjonsforandring. Smøreutstyr, trykkluftutstyr	Kasseres
3339-3348 Konstruksjonsforandring. Elektriske deler	Kasseres

Gruppe 3350 Forbrenningsmotorvogner

3357 Anskaffelse av gearkasser – tannhjul	Kasseres
3358 Anskaffelse av hydrauliske vekslere	Kasseres
3359 Anskaffelse av kjøleutstyr	Kasseres
3360 Anskaffelse av trykkluftutstyr	Kasseres
3379 Konstruksjonsforandring. Apparater og hjelpeinnretninger-3382	Kasseres
3380 Konstruksjonsforandring. Boggier – understilling - draginnretning	Kasseres
3381 Konstruksjonsforandring. Gearkasser – tannhjul	Kasseres
3382 Konstruksjonsforandring. Hydrauliske vekslere	Kasseres
3384 Konstruksjonsforandring. Smøreutstyr	Kasseres
3385 Konstruksjonsforandring. Trykkluftutstyr	Kasseres

Gruppe 3400 Traktorer - revisjonsvogner

3406 Anskaffelse av gearkasser	Kasseres
3407 Anskaffelse av diverse deler	Kasseres
3426-3427 Konstruksjonsforandringer, reparasjoner	Kasseres
3429 Reparasjoner, smøreutstyr	Kasseres
3431 Reparasjoner, hydrauliske koblinger	Kasseres
3437 Elektriske anlegg	Kasseres
3494 Vogner understilling	Kasseres

Gruppe 3550 Godsvogner

3575 Anskaffelse av diverse deler og utstyr	Kasseres
3582 Containere. Reparasjon	Kasseres
3585 Containere. Anskaffelse av deler og utstyr	Kasseres

Gruppe 3700-3800 - verksteder

3709 Arbeid for private	Kasseres
3711/1 Registrering og vedlikehold av statsbanenes viktigere tekniske utstyr. Anleggsmateriell	Kasseres med unntak av 3711/5-2 (skinnegående)
3711/5 Registrering og vedlikehold av statsbanenes viktigere tekniske utstyr. Snø- og isryddingsutstyr, sandstrøtutstyr	
3711/6 Registrering og vedlikehold av statsbanenes viktigere tekniske utstyr. Elektrisk og elektromagnetisk utstyr	

Blant arkivsakene finnes også en del materiale av midlertidig interesse. Dette gjelder saker som bestillinger av reservedeler, løpende vedlikehold og drift, som har midlertidig interesse, og som i liten grad vil belyse divisjonens virksomhet. Slike saker tas ut av arkivet og kasseres.

Resterende saker søkes bevart.

Med vennlig hilsen

Anne Lise Arnesen
Seksjonssjef
Arkivsenteret

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Mottakere:
ARKIVERKET
Kopi:
STIFTELSEN ASTA